



SAMENWERKEN **OP EEN GEMEENSCHAPPELIJKE BASIS**

Gedragscode voor zakelijke partners

We are building the world of tomorrow.



Inhoud

Preambule.....	3
Zakelijke integriteit	4
Algemene beginselen	4
Belangenverstrengeling en corruptie	4
Strafbare feiten in de omgang met overheidsfunctionarissen.....	5
Strafbare feiten bij zakelijke transacties	5
Eerlijke concurrentie	5
Witwassen.....	5
Intellectuele eigendom en bescherming	6
Verantwoorde inkoop	6
Managementsysteem.....	7
Arbeidsrecht en mensenrechten	8
Dwangarbeid.....	8
Kinderarbeid.....	8
Eerlijke arbeidsvoorwaarden en beloning.....	9
Menselijke behandeling en bestrijding van discriminatie	9
Vrijheid van vereniging	9
Privacy	9
Gezondheid en veiligheid.....	10
Gezondheid en veiligheid op het werk	10
Preventie en noodgevallen.....	10
Bescherming van het milieu	11
Vervuiling en duurzaam gebruik van middelen.....	11
Gevaarlijke stoffen	12
Afvalwater en vast afval	12
Contractuele partners van de partner	13
Hotline klokkenluiders	14
Publicatiegegevens en credits.....	15

Preamble

Zakelijk ondernemen op basis van ethische beginselen is van cruciaal belang voor het succes van HOCHTIEF op de lange termijn en daarom vast onderdeel van de bedrijfstraditie. Wij zijn ervan overtuigd dat ethische en economische waarden nauw met elkaar samenhangen en dat we eerlijk zaken met elkaar moeten doen binnen het kader van de bestaande regelgeving.

In onze HOCHTIEF Gedragscode hebben we bindende regels vastgelegd voor de manier waarop we werken en waaraan de medewerkers van alle HOCHTIEF-bedrijven zich moeten houden. Het spreekt vanzelf dat alle medewerkers van de verschillende bedrijven binnen de groep de wet- en regelgeving van het land waar ze werken moeten naleven en dat erop vertrouwd mag worden dat iedereen zijn verplichtingen nakomt. Bij alle aspecten van hun zakelijke activiteiten behoren ze aantoonbaar eerlijk en rechtvaardig te werk te gaan. Wij verwachten van onze partners dat ze zich verantwoordelijk gedragen ten opzichte van hun eigen bedrijf, klanten en leveranciers, het milieu en de maatschappij.

De ethische beginselen in deze Gedragscode voor zakelijke partners ("Gedragscode") zijn gebaseerd op de beginselen van het "Global Compact"-initiatief van de VN*, de overeenkomsten van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO)**, de Universele verklaring van de rechten van de mens van de Verenigde Naties***, het VN-verdrag inzake de rechten van het kind**** en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

Deze Gedragscode voor zakelijke partners formuleert de minimumeisen waaraan onze klanten, leveranciers en andere contractuele partners ("partners") dienen te voldoen. Deze eisen zijn ook van toepassing op tijdelijke werknemers, buitenlandse werknemers, studenten, vaste en alle overige werknemers. Dit veronderstelt o.a. dat (maar is niet beperkt tot):

- het desbetreffende van toepassing zijnde recht wordt nageleefd
- belangenverstrengeling wordt voorkomen
- alle vormen van corruptie en omkoping actief en effectief worden bestreden
- dwangarbeid en kinderarbeid verboden is
- de menselijke waardigheid wordt gerespecteerd
- eerlijke arbeidsvoorwaarden gewaarborgd worden
- er verantwoordelijkheid wordt genomen voor de gezondheid en veiligheid van de werknemers
- het milieu wordt beschermd
- vertrouwelijkheid gewaarborgd wordt

HOCHTIEF behoudt zich het recht voor tot wijziging van de eisen voor partners en verwacht van de partner dat hij deze wijzigingen aanvaardt. De partner committeert zich uitdrukkelijk aan de beginselen van het Global Compact-initiatief en verklaart ernaar te streven dat deze bij zijn bedrijfsvoering worden gehandhaafd.

Aanvaarding van deze Gedragscode voor zakelijke partners of de inhoud geldt als algemene randvoorwaarde voor alle contractuele regelingen tussen HOCHTIEF en haar partners.

* <http://www.unglobalcompact.org/AboutTheGC/TheTenPrinciples/index.html>

** <http://www.ilo.org/global/standards/introduction-tointernational-labour-standards/conventions-and-recommendations/lang--en/index.htm>

*** <http://www.un.org/en/documents/udhr/index.shtml>

**** <http://www2.ohchr.org/english/law/crc.htm>



Zakelijke integriteit

Algemene beginselen

Partners verplichten zich tot naleving van de geldende wetgeving en alle overige regelgeving in de landen waar zij actief zijn en hun verplichtingen naar behoren na te komen. Voorts wordt van partners verwacht dat zij bij alle aspecten van hun zakelijke activiteiten eerlijk en rechtvaardig te werk gaan en hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen bij alle facetten van hun zakelijke activiteiten.

Belangenverstrengeling en corruptie

In de omgang met partners en overheidsinstanties dienen de belangen van de onderneming en de privé belangen van werknemers aan beide zijden strikt te worden gescheiden. Activiteiten en beslissingen dienen los van alle overwegingen te verlopen die geen betrekking hebben op de onderhavige transacties. Hetzelfde geldt voor activiteiten en beslissingen waarmee persoonlijke belangen gemoeid zijn. In alle gevallen dient te worden voldaan aan het toepasselijke strafrecht inzake corruptie. Hierbij dient o.a. het volgende in acht te worden genomen:

Strafbare feiten in de omgang met overheidsfunctionarissen

Aanbieden, beloven, toestemming verlenen voor of toekennen van persoonlijke voordelen (en materiële voordelen zoals betalingen en leningen in het bijzonder, met inbegrip van kleinere schenkingen verspreid over een langere periode) door partners en hun medewerkers aan overheidsfunctionarissen (zoals ambtenaren, overheidsmedewerkers of functionarissen van politieke partijen) in de context van een officiële maatregel die nog niet duidelijk is vastgesteld, voor partners of henzelf of voor derden, is verboden.

Strafbare feiten bij zakelijke transacties

Persoonlijke materiële voordelen in ruil voor een gunstige positie bij zakelijke transacties mogen niet worden aangeboden, beloofd, toegekend of goedgekeurd. Persoonlijke voordelen mogen evenmin worden verlangd bij transacties met partners. De partners dienen van hun medewerkers te eisen dat zij niet toestaan dat hun dergelijke voordelen worden beloofd en dat zij dergelijke voordelen niet accepteren.

Geen enkele medewerker mag zaken van waarde aanvaarden — in het bijzonder niet in de vorm van een persoonlijk geschenk* of een voordeel dat voortvloeit uit een zakelijke relatie van HOCHTIEF** — waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat dit mogelijk van invloed kan zijn op zakelijke beslissingen of transacties. Bijgevolg is het managers en medewerkers van partners niet toegestaan zaken van waarde toe te kennen, beloven of aan te bieden aan een medewerker van HOCHTIEF. Het is managers en medewerkers van partners evenmin toegestaan zaken van waarde te aanvaarden van een medewerker van HOCHTIEF. Uitnodigingen dienen binnen de grenzen van de gebruikelijke zakelijke gastvrijheid te blijven.

* Kleine geschenken tot een waarde van 50 euro zijn hiervan uitgezonderd; in dit verband dient evenwel te worden voldaan aan de relevante nationale fiscale regelgeving. Geschenken in de vorm van geld mogen nooit worden aanvaard.

** Aan personen of bedrijven met zakelijke banden met HOCHTIEF mogen geen privécontracten worden toegekend waardoor de medewerker bevoordeeld zou worden en/of waardoor de belangen van HOCHTIEF zouden kunnen worden geschaad. De desbetreffende compliancefunctionaris dient te allen tijde vooraf te worden geraadpleegd indien zich een dergelijke situatie voordoet.

Eerlijke concurrentie

De normen voor eerlijk zakendoen en eerlijke concurrentie dienen te worden nageleefd. Partners mogen niet handelen op een wijze die oneerlijk, concurrentievervalsend of corrupt is, of als zodanig zou kunnen worden uitgelegd. Alle activiteiten dienen te voldoen aan de van kracht zijnde wetgeving teneinde concurrentie te bevorderen en in stand te houden, en antitrustwetgeving en wetgeving tot regulering van concurrentie in het bijzonder. Ten aanzien van de omgang met concurrenten verbieden deze bepalingen met name prijsafspraken en andere activiteiten gericht op beïnvloeding van prijzen of voorwaarden, het verdelen van verkoopgebieden of klanten of het gebruik van verbodsmiddelen om de vrije en open concurrentie te belemmeren. Deze bepalingen verbieden voorts overeenkomsten waardoor klanten worden beperkt in hun vrijheid zelf hun prijzen en voorwaarden vast te stellen voor de wederverkoop.

Witwassen

Partners waarborgen dat ze voldoen aan alle wetten die witwassen of financiering voor illegale of wederrechtelijke activiteiten verbieden. Partners waarborgen dat zij uitsluitend zaken doen met zakelijke partners met een goede reputatie die betrokken zijn bij legitieme zakelijke activiteiten met middelen afkomstig uit legale bronnen.

Intellectuele eigendom en de bescherming van eigendommen

Partners dienen vertrouwelijke informatie die betrekking heeft op HOCHTIEF en stakeholders van HOCHTIEF vertrouwelijk te behandelen. Deze mag niet worden bekendgemaakt aan personen die niet gerechtigd zijn tot het ontvangen van dergelijke informatie.

Partners verplichten hun werknemers tot geheimhouding van handels- en bedrijfsgeheimen. Vertrouwelijke informatie en vertrouwelijke documenten mogen niet worden onthuld aan derden zonder deugdelijke toestemming, noch hen op andere wijze toegang verschaffen tot dergelijke informatie of documenten, tenzij hiervoor naar behoren toestemming is verleend of wanneer de informatie betrekking heeft op openbaar toegankelijke informatie.

Partners zijn verplicht de eigendommen van HOCHTIEF en de stakeholders van HOCHTIEF te respecteren. De werknemers van de partners gebruiken eigendommen van HOCHTIEF uitsluitend indien zij daarvoor naar behoren toestemming hebben gekregen. Partners mogen diefstal van eigendommen niet tolereren. Eigendommen en apparatuur van HOCHTIEF mogen niet worden misbruikt, beschadigd of verloren raken.

Verantwoorde inkoop

Partners dienen te waarborgen dat goederen en materialen niet langs dubieuze of illegale weg worden ingekocht. Zij zijn verplicht maatregelen te implementeren voor de verantwoorde inkoop van goederen en materialen en te waarborgen dat daarbij voldaan wordt aan de wet- en regelgeving. Inkoop en handel in gereguleerde conflictueuze mineralen (met name tantalum, tin, tungsten, goud en afgeleiden daarvan worden aangemerkt als conflictueus) is verboden. Zake-lijke partners dienen erop toe te zien dat er geen goederen worden geleverd aan HOCHTIEF die metalen bevatten gebaseerd op mineralen die afkomstig zijn uit conflictgebieden, indien met de aankoop direct of indirect gewapende groepen worden gefinancierd.



Managementsysteem

Partners dienen erop toe te zien dat de voorwaarden en inhoud van deze Gedragscode voor zakelijke partners van HOCHTIEF worden toegepast in hun bedrijf door hetzij een deugdelijk managementsysteem of traceerbaar documentatiesysteem op te zetten waaruit blijkt dat alle onderwerpen integraal deel uitmaken van de bedrijfscultuur van hun onderneming. Het staat partners vrij — voor henzelf en hun medewerkers — eigen gedragscodes te introduceren mits deze de normen omschreven in deze Gedragscode voor zakelijke partners niet beperken. Zij verplichten zich hun medewerkers op de hoogte te stellen van de voorwaarden waarop de Gedragscode voor zakelijke partners van HOCHTIEF van toepassing zijn en van de verplichtingen die daaruit voortvloeien. HOCHTIEF behoudt zich het recht voor de naleving van deze Gedragscode te allen tijde, zonder kennisgeving vooraf te controleren middels audits of deze te laten uitvoeren door derden. Audits worden uitgevoerd in overeenstemming met het van toepassing zijnde recht. Indien schendingen van het van toepassing zijnde recht of van deze Gedragscode worden geconstateerd dient HOCHTIEF onmiddellijk te worden geïnformeerd. Bij overtreding van het van toepassing zijnde recht of schending van deze Gedragscode behoudt HOCHTIEF zich het recht voor de contractuele relatie te beëindigen.



Arbeidsrecht en mensenrechten

HOCHTIEF eist van haar partners dat zij de mensenrechten van alle medewerkers eerbiedigen en hen respectvol en waardig behandelen conform de opvattingen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). De partners dienen de mensenrechtenverdragen van de Verenigde Naties te onderschrijven en rechtvaardige arbeidsomstandigheden te bewerkstelligen voor iedereen die bij hen en in de toeleveringsketen werkzaam is. De werknemers van de partners zijn verplicht te waarborgen dat deze universeel erkende fundamentele rechten worden geëerbiedigd. Voor een gedetailleerdere omschrijving van de manier waarop wij omgaan met de mensenrechten verwijzen wij u naar onze documenten onder <https://www.hochtief.com/humanrights>

Dwangarbeid

De partners zijn verplicht elke vorm van dwangarbeid te verwerpen. Geen enkele werknemer mag verplicht worden tot werken onder directe of indirecte dwang en/of intimidatie. Uitsluitend mensen die zich vrijwillig beschikbaar stellen voor werk mogen worden ingezet. HOCHTIEF accepteert geen enkele vorm van slavernij, mensenhandel, schuldhorigheid noch dwangarbeid door gedetineerden in de toeleveringsketen.

Kinderarbeid

De partners eerbiedigen de voorschriften van de Verenigde Naties inzake de mensenrechten en de kinderrechten in het bijzonder. HOCHTIEF vereist van alle partners dat ze geen enkele vorm van kinderarbeid binnen hun onderneming en toeleveringsketen tolereren. Dit betreft alle stadia van het productieproces. De minimumleeftijd voor tewerkstelling mag niet liggen onder

de leeftijd waarop de leerplicht eindigt en in geen geval lager zijn dan 15 jaar of de minimumleeftijd volgens de wetgeving ter plaatse, indien deze hoger is. De partners verplichten zich in het bijzonder het ILO-verdrag betreffende het verbod op en de onmiddellijke actie voor de uitbanning van de ergste vormen van kinderarbeid te eerbiedigen. Indien de nationale wetgeving voorziet in strengere voorschriften inzake kinderarbeid hebben deze voorrang.

Eerlijke arbeidsvoorwaarden en beloning

De partners dienen erop toe te zien dat de lonen en arbeidsvoorwaarden van hun werknemers en onderaannemers eerlijk zijn en voldoen aan zowel de geldende nationale en regionale wetgeving als aan contractuele afspraken. Voorts dienen zij te waarborgen dat de vastgestelde maximale werktijden van het desbetreffende land worden geëerbiedigd. Indien in de landen waarin wij actief zijn regelgeving van kracht is die niet voldoet aan onze normen, werken wij gezamenlijk met onze partners concepten uit waarin rekening wordt gehouden met de regionale kadervoorwaarden.

Menselijke behandeling en bestrijding van discriminatie

HOCHTIEF eist van alle partners dat zij geen onaanvaardbare behandeling van werknemers zoals fysieke mishandeling of foltering, seksuele intimidatie of seksueel misbruik, mentale of fysieke dwang of verbale vernedering toelaten noch het dreigen met een dergelijke behandeling. Partners mogen niemand uitbuiten. Zij mogen zich niet inlaten met een onderneming, persoon of organisatie die de normen en grondbeginselen van de mensenrechten veronachtzaamt. De partners zijn verplicht zich binnen het kader van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving te verzetten tegen elke vorm van discriminatie. Zij zien erop toe dat werknemers, sollicitanten en zakelijke partners gelijk behandeld worden en gelijke kansen krijgen. Partners worden voorts opgeroepen een sfeer te creëren van wederkerige relaties met wederzijds respect en zich met kracht te verzetten tegen discriminatie op basis van aspecten als ras, religie, gender, seksuele identiteit, maatschappelijke afkomst, ideologie, politieke opvattingen, lidmaatschap van een vakbond, leeftijd, beperking en persoonlijke of sociale omstandigheden.

Vrijheid van vereniging

De partners dienen het recht van vereniging van hun werknemers te eerbiedigen binnen de grenzen van de geldende wet- en regelgeving. Van de partners wordt verlangd dat zij op open en constructieve wijze communiceren met hun werknemers en de vertegenwoordigers van hun werknemers. De partners dienen het recht van hun medewerkers zich te organiseren, vertegenwoordigers aan te wijzen, zich aan te sluiten bij vakbonden, deel te nemen aan onderhandelingen over collectieve arbeidsvoorwaarden en medezeggenschapsraden op te richten te eerbiedigen in overeenstemming met het lokale recht. Gewaarborgd dient te worden dat alle werknemers open over de arbeidsomstandigheden kunnen communiceren met het management.

Privacy

De partners dienen het recht van hun werknemers op bescherming van hun persoonlijke gegevens te beschermen. Voorts dienen de partners te waarborgen dat elk gebruik van persoonlijke gegevens — zoals verzamelen, registreren, opslaan en vernietigen — geschiedt in overeenstemming met de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.



Gezondheid en veiligheid

De partners dienen voortdurend te streven naar een werkomgeving waar de gezondheid en veiligheid worden bevorderd. De partners dienen te waarborgen dat de bescherming van werknemers en hun gezondheid op de werkplek voldoet aan de nationale voorschriften.

Gezondheid en veiligheid op het werk

HOCHTIEF eist van alle partners dat zij hun werknemers een veilige en gezonde werkomgeving bieden. Partners dienen de veiligheidsrisico's voortdurend te identificeren en de preventieve maatregelen te actualiseren. Zij zijn verantwoordelijk voor de strikte eerbiediging van de gezondheids- en veiligheidsnormen van HOCHTIEF en de van toepassing zijnde wetgeving op dit gebied. Alle werknemers dienen vóór aanvang van hun werkzaamheden adequaat te zijn getraind en adequate uitrusting te ontvangen om hun werkzaamheden veilig te kunnen verrichten. Alle werknemers hebben voorts het recht en de plicht onveilige werkzaamheden onmiddellijk te staken.

Preventie en noodgevallen

HOCHTIEF eist van de partners dat zij veilige arbeidsprocessen, adequate controles en preventief onderhoud waarborgen teneinde alle vormen van gezondheids- en veiligheidsrisico's op de werkplek te minimaliseren. Daarbij worden de partners geacht de productieprocessen en machines te beoordelen op gezondheids- en veiligheidsrisico's. De impact van de geïdentificeerde gevaren dient te worden geminimaliseerd door noodprocedures te implementeren. De partners dienen alle gezondheids- en veiligheidsincidenten te rapporteren die verband houden met HOCHTIEF-projecten, -werkplekken of -bouwplaatsen.



Bescherming van het milieu

De partners dienen zich duurzaam te committeren aan de bescherming van het milieu. De wetgeving, internationale normen en eisen van klanten tot bescherming van het milieu dienen te worden nageleefd. Alle vereiste officiële vergunningen, machtigingen en registraties dienen voorhanden te zijn en te worden geëerbiedigd. De partners ondersteunen inspanningen om de schadelijke gevolgen voor het milieu en het klimaat te minimaliseren en de bescherming van het milieu voortdurend te verbeteren. De partners dienen milieurisico's te identificeren en passende preventieve maatregelen te treffen. Zij dienen milieugerichte maatregelen van hun werknemers te ondersteunen.

Vervuiling en omgang met natuurlijke hulpbronnen

HOCHTIEF verlangt van haar partners dat zij zuinig omgaan met natuurlijke hulpbronnen. Via hergebruik en recycling van materialen, aanpassing van productieprocessen en het gebruik van vervangende materialen dienen schadelijke gevolgen voor het klimaat, milieu en dieren te worden voorkomen of geminimaliseerd. De partners worden voorts geacht zich in te zetten voor de ontwikkeling en het gebruik van klimaatvriendelijke producten en werkmethodes teneinde de uitstoot van broeikasgassen te helpen reduceren.

Gevaarlijke stoffen

Biologische of chemische stoffen en andere materialen die op zich of in combinatie met andere materialen schadelijk kunnen zijn voor mensen, dieren of het milieu dienen te worden geïdentificeerd en beheerd om te waarborgen dat er veilig mee wordt omgegaan. Dit geldt voor de opslag, het transport, gebruik, de recycling en afvoer van de materialen. Alle informatie die relevant is voor de veiligheid dient te worden doorgegeven aan HOCHTIEF.

Afvalwater en vast afval

De partners dienen te beschikken over systemen voor het veilig behandelen, vervoeren, opslaan, hergebruiken of recyclen van afvalwater en vast afval. Zij worden geacht alle soorten afval te reduceren of te voorkomen, met inbegrip van energie, bijvoorbeeld door aanpassing van productieprocessen, onderhoud, het gebruik van vervangende materialen, recycling of hergebruik. Alle activiteiten die schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid van mensen, dieren of voor het milieu dienen op passende wijze te worden uitgevoerd. De partners dienen alle soorten afvalwater en vast afval die bij de werkzaamheden ontstaan te monitoren en beoordelen alvorens ze af te voeren en de stoffen op de voorgeschreven manier te behandelen.



Contractuele partners van de partner

De partners worden opgeroepen de grondbeginselen van deze Gedragscode te communiceren aan hun directe contractuele partners teneinde de naleving door hun contractuele partners van de Gedragscode zo veel mogelijk te bevorderen en van hen te verlangen dat ook zij de Gedragscode eerbiedigen. De partners worden voorts opgeroepen hun contractuele partners op hun beurt op te roepen deze Gedragscode voor zakelijke partners na te leven.



HOCHTIEF-meldsysteem

U hebt meerdere mogelijkheden om HOCHTIEF te attenderen op (potentiële) schendingen van wettelijke standaarden of standaarden binnen het bedrijf.

Allereerst hebt u de beschikking over een webgebaseerd systeem dat u 24 uur per dag en zeven dagen per week kunt oproepen via de volgende link: [hochtief - frontpage \(integrityline.com\)](https://frontpage.integrityline.com). Dit systeem kan in veel verschillende talen worden gebruikt.

Daarnaast kunt u zich in het Duits en Engels wenden aan onze ombudsman. Deze bereikt u overdag tijdens de gebruikelijke kantoortijden via de volgende telefoonnummers:

(gratis) bellen vanuit Duitsland: 0800 8862525 [LINK]

bellen vanuit het buitenland: +49 30 88625254 [LINK]

HOCHTIEF wil zich in het zakelijk verkeer rechtmatig gedragen. Het naleven van geldende wetten en interne standaarden – ook en juist uit deze gedragscode – neemt HOCHTIEF zeer serieus. Wij willen u daarom aanmoedigen uw kennis met ons te delen en eventuele misstanden of relevante observaties te melden. We ontvangen graag uw meldingen hierover onder vermelding van uw contactgegevens. Maar uiteraard kunt u de meldingen ook volledig anoniem verstrekken.

Zorgen of angsten zijn in dit verband ongegrond. Een pijler van ons meldsysteem is het principe van eerlijk gedrag. HOCHTIEF tolereert geen enkele druk, dwang of represailles tegen personen (die een melding doen) die eraan bijdragen dat gedrag conform de regels bij HOCHTIEF wordt bevorderd. Iedere persoon die niet opzettelijk of grof nalatig verkeerde informatie heeft meegedeeld, geniet bescherming tegen negatieve gevolgen die – ook al is het slechts indirect – naar de melding zijn te herleiden.

Publicatiegegevens en credits

Gepubliceerd door:

HOCHTIEF Aktiengesellschaft
Alfredstraße 236
45133 Essen
Duitsland

Telefoon +49 201 824-0
Fax: +49 201 824-2777
info@hochtief.de
www.hochtief.com

Fotografie/aanvullende credits

HOCHTIEF Aktiengesellschaft
istockphoto: HOCHTIEF (titelpagina), David Lees (p. 4), simarik (p. 7), Vardhan (p. 8),
milanvirijevic (p. 10), utah778 (p. 11), Squaredpixels (p. 13), Anthia Cumming (p. 14)